

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ
ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗ
υποστρατήγου ε.α. Νικολάου Ζαρκάδα

Εισαγωγή

“Μια κλίνη κενή φέρεται εστρωμένη των αφανών” και συμπληρώνεται με το **“ανδρών επιφανών πάσα γη τάφος”**, επιτάφιος του Περικλέους, είναι οι δύο φράσεις που έχουν χαραχθεί εκατέρωθεν του μνημείου.

Τελευταία ψηφίστηκε ο νόμος 5240/2025 (ΦΕΚ 184 Α΄) στον οποίο συμπεριλήφθηκε η τροπολογία (άρθρο 39) με τον τίτλο “Προστασία της ακεραιότητας και της κατά προορισμό χρήσης του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτη”.

Με τις διατάξεις του άρθρου καθορίζονται λεπτομερώς ότι·

- Ο χώρος μπροστά από το μνημείο αποτελεί χώρο ιδιαίτερης ιστορικής και εθνικής σημασίας. Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας αναλαμβάνει τη συντήρηση, την φροντίδα και την ανάδειξη του Μνημείου καθώς και του περιβάλλοντος χώρου, ενώ η Ελληνική Αστυνομία παραμένει αρμόδια για την τήρηση της δημόσιας τάξης.
- Διευκρινίζεται ότι απαγορεύεται η χρήση, η κατάληψη ή η αλλοίωση του χώρου για οποιοδήποτε σκοπό πέραν της επίσκεψης του Μνημείου και της ανάδειξης της σημασίας του.

Ιστορική Αναδρομή και Συμβολισμός

Η ιδέα ανέγερσης ενός μνημείου για τους νεκρούς των πολέμων, οι οποίοι δεν ήταν δυνατόν να αναγνωρισθούν, ανάγεται στην αρχαία Ελλάδα.

Η απόφαση και οι προκαταρκτικές εργασίες της ανέγερσης του Μνημείου του Αγνώστου Στρατιώτη δρομολογήθηκαν και άρχισαν το έτος 1926. Η ολοκλήρωση των εργασιών περατώθηκε το 1932 και τα εγκαίνιά του έγιναν την ημέρα της Εθνικής Επετείου, την 25η Μαρτίου 1932.

Χώρος τοποθέτησης αποφασίστηκε και έγινε ο προ της Βουλής των Ελλήνων προκειμένου αφ’ ενός μεν να αντιπροσωπεύει το σύνολο των Ελλήνων, αφ’ ετέρου δε να αποτελεί τον σύνδεσμο της Βουλής μετά του ελληνικού λαού. Είναι αφιερωμένο σε όλους τους έλληνες στρατιώτες, που έπεσαν υπέρ Πατρίδας. Με την επιλογή του τίτλου “Αγνώστου Στρατιώτη” τονίζεται ότι η θυσία για την Πατρίδα υπερβαίνει την ατομικότητα και αφορά κάθε ανώνυμο μαχητή, που πολέμησε για την ελευθερία της Ελλάδας.

Αποτελεί τόπο εθνικής μνήμης και ενότητας,. Εκεί αποδίδονται τιμές στις εθνικές επετείες, τιμές και σεβασμού προς τη θυσία των ελλήνων στρατιωτών και συνεπώς του Έθνους.

Η σύνθεση του Μνημείου συνδυάζει κλασσικά και σύγχρονα στοιχεία. Ο περσομάχος ανακεκλιμένος αρχαίος πολεμιστής παραπέμπει σε αρχαιοελληνική γλυπτική, τονίζει την ηρωική και γαλήνη του θανάτου του για την υπεράσπιση της Πατρίδας και συμβολίζει τη συνοχή, την αλληλουχία και τη δια των αιώνων αδιάσπαστη ενότητα των σκοπού και αισθήματος της φυλής.

Προ του Μνημείου καίει ακοίμητο καντήλι, το φως του οποίου μεταφέρθηκε από την Αγία Λαύρα κατά την ημέρα των αποκαλυπτηρίων του.

Διατήρηση και Ανάδειξη

Το Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη πρέπει να παραμείνει απαραβίαστο και να περιβάλλεται από απόλυτο σεβασμό. Απαιτείται συνεχής συντήρηση και προστασία από φθορές και βανδαλισμούς.

Είναι ο ιερότερος τόπος της Πατρίδας μας, ο τόπος όπου το Έθνος στέκεται απέναντι και μπροστά στους πεσόντες, για τους οποίους είναι μεγάλος ο στοχασμός για τη μνήμη τους.

Επίμετρο

Το Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη έχει ένα ιδιαίτερο συμβολικό βάρος και θα πρέπει να τύχει ιδιαίτερης και ξεχωριστής προστασίας. Αποτελεί ηθική υπενθύμιση ότι: “η ελευθερία και ανεξαρτησία της Πατρίδας μας δεν είναι δεδομένες, αλλά κερδισμένες με αγώνες και θυσίες”.

Σήμερα, οφείλουμε να αναδείξουμε και να προστατεύσουμε και κυρίως να διαφυλάξουμε τον πραγματικό του χαρακτήρα. Η φρουρά των Ευζώνων συμβολίζει τη μόνιμη και αιώνια επαγρύπνηση του ελληνικού λαού.

Η ευλάβεια προς την μνήμη των πεσόντων υπέρ Πατρίδας είναι πατροπαράδοτη αρετή των ελλήνων. Αυτό το αίσθημα καθαγιάζει συνεχώς το Μνημείο, ως τεκμήριο ευγνωμοσύνης προς τους πεσόντες εις τους υπέρ των απελευθερωτικών αγώνων του Έθνους.

Το Μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη αποτελεί σύμβολο ενότητας, σεβασμού και πατριωτισμού μακριά από πολιτικές ή κοινωνικές σκοπιμότητες. Ας αφήσουμε τον Άγνωστο Στρατιώτη στην “ησυχία” του.

Ευχαριστώ για τη φιλοξενία.

Θεσσαλονίκη, 5 Νοεμβρίου 2025.